

Dabas aizsardzības
pārvalde

Dabas pieminekļi – aizsargājamās alejas.

Normatīvo aktu regulējums.

Ilze Strauta
Vidzemes reģionālās administrācijas Dabas aizsardzības daļas vadītāja
ilze.strauta@daba.gov.lv

13.09.2019.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Normatīvie akti

Ministru kabineta 2005.gada 22.novembra noteikumi
Nr.888: «**Noteikumi par aizsargājamām alejām**»

- Kā dabas pieminekļi ir noteiktas 60 alejas;
- Izstrādājot teritorijas plānojumus, tajos jāiekļauj šajos noteikumos minētie dabas pieminekļi – aizsargajamās alejas.

Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumi Nr.264
«**Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju
vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi**»

Lizuma aleja

Dabas aizsardzības
pārvalde

«Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi»

8.nodaļa – Dabas pieminekļi

38. Dabas pieminekļi:

38.1. aizsargājамie ģeoloģiskie un

ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi, tai skaitā dižakmeņi,
un 10 metru plata josla ap tiem;

38.2. aizsargājam koki – vietējo un citzemju sugu dižkoki,

un teritorija ap kokiem vainagu projekcijas platībā,
kā arī 10 metru platā joslā no tās;

38.3. aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi;

38.4. aizsargājamās alejas.

Dabas aizsardzības
pārvalde

«Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi»

8.nodaļa

40. Dabas pieminekļa teritorijā aizliegts:

40.1. veikt darbības, kuru dēļ tiek

bojāts vai iznīcināts dabas piemineklis

vai mazināta tā dabiskā estētiskā,

ekoloģiskā un kultūrvēsturiskā vērtība;

40.2. iegūt derīgos izrakteņus,

izņemot pazemes ūdens ieguvi personiskām vajadzībām;

40.3. mainīt zemes lietošanas kategoriju;

40.4. kurināt ugunsurus ārpus speciāli ierīkotām vietām.

Dabas aizsardzības
pārvalde

«Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi»

41. Bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas **atļaujas** saņemšanas **dabas pieminekļa** teritorijā aizliegts:

41.1. veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu,
gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu;

41.2. ierīkot publiski pieejamus dabas tūrisma un
izziņas infrastruktūras objektus.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Aizsargājamās alejas

52. **Alejas koku** atļauts nocirst (novākt), ja koks kļuvis bīstams, apdraud ceļu satiksmes vai cilvēku drošību un nav citu iespēju novērst bīstamu situāciju

(piemēram, apzāģēt zarus, izveidot atbalstus, izvietot norobežojošās barjeras un braukšanas ātrumu ierobežojošas zīmes).

Koku nocērt (novāc) pēc Dabas aizsardzības pārvaldes **rakstiskas atļaujas saņemšanas.**

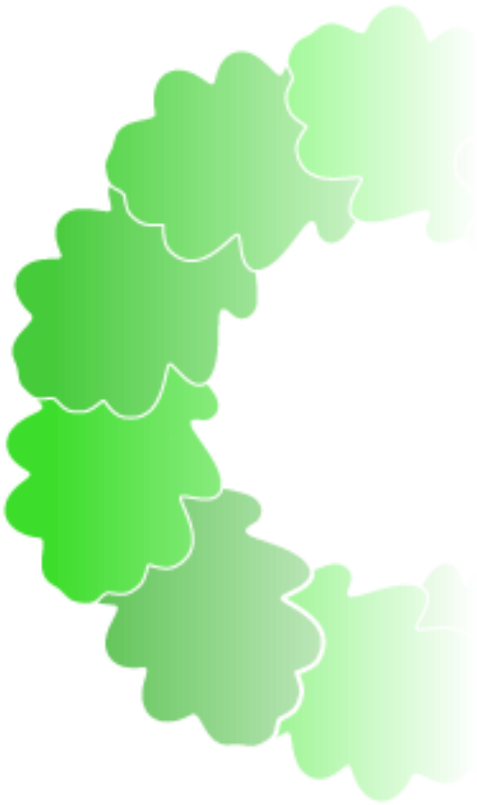

Dabas aizsardzības
pārvalde

Normatīvie akti neregulē

- Alejas koku kopšanu...
- Zaru apzāģēšanu...
- Nolūzušu zaru savākšanu...
- Atvašu vai traucējošo koku izzāģēšanu...
- Autoceļu rekonstrukcijas un inženierkomunikāciju izbūvi aleju teritorijā...

Dabas aizsardzības
pārvalde

DAP pieredze

Veismaņu aleja (Cēsu novads) – pozitīvs piemērs,
kā pašvaldība noorganizējusi aizsargājamās alejas sakopšanu

Dabas aizsardzības
pārvalde

DAP pieredze

Veismaņu aleja

Dabas aizsardzības
pārvalde

D

A

- e

Dabas aizsardzības
pārvalde

DAP pieredze

Aleju «apdraudējums»:

- komunikāciju rakšana sakņu zonā;
- sniega tīrīšanas tehnika – mehāniskie bojājumi;
- saimnieciskās darbības attīstība, lielgabarīta auto;
- ceļu pārbūves darbi, ceļu klātnes maiņa

Dabas aizsardzības
pārvalde

Normatīvie akti

Likums «Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām» 13. pants. Izveidošanas kārtība

(3) Dabas liegumus, dabas parkus un **dabas pieminekļus**, kuri ir nozīmīgi dabas vai kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai attiecīgajā teritorijā, var izveidot arī **pašvaldības**.

Lizuma aleja

Dabas aizsardzības
pārvalde

Paldies!

Ilze Strauta

Vidzemes reģionālās administrācijas

Dabas aizsardzības daļas vadītāja

www.daba.gov.lv